

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט יאיר חסדיאל

התובע

עלי ברוק
ע"י ב"כ עוה"ד איתן להמן

נגד

הנתבע

אלירן אברהם דהן
ע"י ב"כ עוה"ד יפית אוחנה

פסק דין

- 1
- 2 1. על פי תביעתו התובע הוא סגן אלוף במילואים, יזם חברתי, ו"פעיל מרכזי במחאה נגד
- 3 המהפכה המשפטית" ואילו הנתבע הוא "מתומכי ראש הממשלה בנימין נתניהו", מפעיל
- 4 ערוצים ברשתות חברתיות שונות, ומפיץ מסריו, ישירות ובעקיפין, למאות אלפי עוקבים.
- 5 בניבי ההגנה הנתבע הוא גם "פילנטרופ, עיתונאי, בלוגר ואושיית רשת בפלטפורמות של
- 6 רשתות חברתיות שונות", ופועל "תוך יישום הכלל של חופש העיתונות וזכות הציבור לדעת".
- 7
- 8 2. תביעה זו בסך של 200,000 ₪ הוגשה מכוח הוראות חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965
- 9 [להלן: "החוק"] אחר שהנתבע פרסם ברבים סרטון בו נכתב על התובע כי הוא "סוכן כאוס",
- 10 "שונא יהודים", "אנטי דתי", "קאפו", כי הוא אחראי להרג של חיילי צה"ל במסגרת קרב
- 11 סולטן יעקוב שנערך בשנת 1982 בתחילת מלחמת שלום הגליל, כי הוא "ממתועבי קפלן"
- 12 שתקף בקללות "איש חבד שקט אוהב ישראל", כי אסון השבעה באוקטובר פקד את עם
- 13 ישראל בגלל "שנאת אחים ועלי ברוק", כי התובע רואה בישראלים כ"אויב שלו", וכי הוא
- 14 "מסוכן לישראל". מנגד אחז הנתבע בהגנתו כי המדובר בהבעת דעה ובביקורת שמוגנות על
- 15 פי החוק או בפרסומים שהם כבר "נחלת הכלל" או כאלו שהם אמת לאמיתה, ושנעשו כלפי
- 16 מי שהשתמש בעצמו "במדיה החברתית בכדי לגדף, לקלל, להשחית ולהשחיר דמויות
- 17 פוליטיות, צבאיות ואזרחים שהינם שייכים לפלג אשר לא "תואם" את דעותיו של התובע,
- 18 ומשכך עסקין ב"בתביעת השתקה קלאסית".
- 19
- 20
- 21

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 24-02-33406 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

1 "בדרך שאדם מודד – בה מודדין לו" [משנה סוטה, א', ז']:

2 3. מעשה בראשית הוא כי "בתפיסת סעד הפיזיים בעוולת לשון הרע מובנים שיקולים רחבים,
3 המתחשבים לא רק בנזקו של הנפגע, אלא גם באינטרס ציבורי שעניינו ענישה, הרתעה,
4 וחינוך הציבור לסטנדרטים ראויים של שיח ציבורי ושיח בין אדם לאדם. מובנים בו שיקולים
5 המתחשבים במצבו של הניזוק כמו גם במצבו של המזיק, מעמדם, והתנהגותם בקשר לעוולה"
6 [ראו ע"א 89-04 נודלמן נ' שרנסקי (2008)].

7
8 4. מקום שהתביעה, כדהכא, פונה לנתיב המהיר לפיצוי ללא הוכחת נזק שנוסף בשנת 1998
9 לחוק בסעיפים 7א(ב) ו7א(ג) לו, מקבלים השיקולים הציבוריים את הבכורה וזאת באשר –
10 "לפי מנגנון זה, רשאי בית משפט להשית פיצויים בסכום של עד 50,000 ש"ח ללא הוכחת נזק
11 על מפרסם פרסום דיבתי (או כפל הסכום אם הפרסום נעשה בכוונה לפגוע (סעיף 7א(ג)
12 לחוק). הסכומים מתעדכנים לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן (סעיף 7א(ה) לחוק)).
13 סעיפים אלה משקפים שתיים מתכליותיו של הפיצוי בלשון הרע שעליהן עמדנו לעיל:
14 התכלית החינוכית והתכלית העונשית. בגדרן מושם הדגש על הרתעת מוציאי לשון הרע
15 פוטנציאליים, ולא על ריפוי נזק שנגרם בפועל לנפגע" [ראו ע"א 12-6903 Canwest Global
16 Communications Corp נ' עזור (2012)].

17
18 5. על פי הוראת סעיף 7א(ב) לחוק: "במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה רשאי בית המשפט
19 לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת
20 נזק". הוראת סעיף 7א(ג) לחוק מוסיפה כי: "במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו
21 הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם
22 לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק" [ההדגשות
23 הוספו]. על שתיים אלו כבר גילה בית המשפט העליון ש"לבית המשפט נתון שיקול דעת אם
24 לפסוק פיצוי מכוח סעיפים אלה" [ראו רע"א 11-5255 עיריית הרצליה נ' כרם (2013)].

25
26 6. יפה דרש אפוא חברי כב' השופט י' הלר את הדברים הבאים: "לטעמי, מהלשון של סעיף
27 7א(ב), "רשאי בית המשפט", עולה כי פסיקת הפיצוי בלא הוכחת הנזק נתונה לשיקול דעתו
28 של בית המשפט ואין המדובר בפיצוי חובה אוטומטי"... "המחוקק איפשר לבית המשפט
29 לפסוק פיצויים ללא הוכחת נזק. איפשר – ולא חייב" [ראו ת"א (18-10-4152 בר כוכבא נ'
30 יגור (2021), להלן – "פרשת בר כוכבא"]. בעקבות אלה הילך גם כב' הרשם הבכיר א' כרמי
31 כאשר קבע כי – "פסיקת פיצוי כספי ללא הוכחת נזק אינה מתחייבת מעצם הקביעה כי
32 פורסמה לשון הרע, אלא משתלבת במארג נתונים ונסיבות שבמאזן כולל עשויים גם שלא
33 להוביל לפסיקתו של סעד כספי" [ראו תאד"מ 23-05-16790 הירש נ' ארז (2024)].

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

7. לפרשנות בדרך זו של התיבה "רשאי" בעניין שמשיק לעניינו, של הפיצוי ללא הוכחת נזק הקבוע בסעיף 13(א) לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999, אפנה לפסק דינה של כב' השופטת שי' דותן בע"א 39678-10-22 תנועת מכבי ישראל נ' קרנקורס ביגוד בע"מ (2023).
8. ופשוטים הדברים וניתן לגנוע בהם מימים ימימה, ומותר, ומותר ואף מתחייב לשקול. שהרי "רשאי" משמעותו היא כי "אין זו סמכות-חובה, אלא סמכות שהשר בן חורין להשתמש בה או שלא להשתמש בה" והתעלמות מהדיבור המפורש תיעשה רק במקום בו סירובו של בעל הסמכות להשתמש בסמכותו ירוקן אותה מכל תכנה ויעשה את דבר המחוקק פלסטר [ראו בג"ץ 292-65 רושגולד נ' שר האוצר, פ"ד כ(1) 639 (1966)].
9. בכתב ההגנה הובאו פרסומים של התובע עצמו בעמוד הפייסבוק שלו במועדים שונים במהלך השנים 2023-2024, ולהלן אביא רק חלק מהם המייצגים את רוח כללם:
א. "יודו נאצים כבר אמרנו – איזה צבא מאפשר לחייליו להתנהג כמו קלגסים צרפתיים, רוסיים, נאצים וכו".
ב. "תת אלוף ברק חירם רצח אזרחים בבארי ועכשיו מסתבר שהוא רוצח והורס גם בעזה. הצבא הישראלי בנפילה חופשית ומוסרית".
ג. "תת אלוף חירם נתן בידיעה מלאה פקודה לרצוח ישראלים עם טנק בבארי. רצח ונשאר בחיים וממשיך להתבשם במיץ של עצמו. ואז אומר שהממשלה לא נותנת לצבא לפעול בחופשיות. היכן בן גוריון שהדיח את הקצין הכי טוב בצה"ל בזמנו אלוף משנה אורי בן ארי על כך שהעלים עין מהברחה של שק סוכר בנגב. הרמטכ"ל, שר הביטחון, אלוף פיקוד הדרום – כולכם עם דגל שחור מעל ראשכם. לא הזכרתי את העברייני המרצח מקיסריה כי זה ברור,
1. תת אלוף חירם הוא פושע המלחמה
2. הרצלי הלוי כשלון מחריד
3. הם השקיעו אותנו בבוק העזתי וגרמו למותם המיותר של מאות חיילים ועשרות חטופים.
הטרגדיות נערמות, הטרורף משתולל ואנחנו עדיין יושבים וחושבים על מה איך ולמה. הנשיא בזיון אחד גדול חסר עמוד שדרה ומשת"פ של העברייני מקיסריה התקשורת משקרת ולא מספרת לנו מה באמת קורה בעזה, מה באמת קרה ב07/10/2023".
ד. "חמאס יהודה נלחם בישראלים שנלחמים ברצועה ובצפון בעוד מאות אלפים ישראלים פליטים בארצם, עשרות אלפים מסכנים חייהם. יש זהות אינטרסים ברורה בין סמוטריץ בן גביר ויחיא סינוואר
זוכרים ??? - ממלכת יהודה נתכוונת להשמיד את ממלכת ישראל אם לא ניפרד עכשיו".
ה. "הפושעים כבר נכנסו לעזה ובכך חרצו את גורלם של מאות החטופות הילדים והלוחמים. מחדל ענק. עכשיו רוצים לנקום, להרוס להשמיד כאילו זה יעזור במשהו. האויב של

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

- 1 ישראל הוא הממשלה, המתנחלים וכל הפשיסטים שביד מכוון פגעו במדינה, בחברה,
2 גנבו, שדדו ופירקו א כל המערכות.
- 3 מדינת ישראל כמו שהכרנו אותה נרצחה ב07/10/23 על ידי נתניהו וחבר פושעיו".
- 4 1. "כנראה שיהדות לא יכולה להתקיים בישראל. היא נהיית ברברית, רעה, מושחתת
5 ומסואבת. מה שאנחנו רואים עכשיו היה ידוע להרבה מאוד יהודים במאה ה19 ולכן הם
6 התנגדו לציונות. הם הכירו את הגנטיקה, את הגזענות המובנית ביהדות וידעו לאן זה
7 יוביל. אי אפשר להילחם בזה כ, אפשר להיפרד ולתת להם להשמיד את עצמם. אך אי
8 אפשר לחיות איתם ביחד. לכן עלינו להודיע להם שהם ואנחנו כבר לא ולהתחיל לעשות
9 הכל כדי להיפרד.
- 10 כפי שכבר טענתי בעבר לא גנץ, לא לפיד, לא בית המשפט יעשו לנו את העבודה".
- 11
- 12 10. נוכח המצוטט לעיל, מדויקים דברי ב"כ הנתבע בסיכומיה ביחס לתובע לפיהם – "הפוסל
13 במומו פוסל". עד כמה מדויקים הדברים? עד דלא ידע בין פרסומי התובע לבין פרסומיו של
14 הנתבע. עוד זה מקטרג על סגן אלוף בצה"ל שלחם במלחמת שלום הגליל כי הוא אחראי
15 להרג של חיילי צה"ל, וזה בא ומתקלס בתת אלוף בצה"ל שלחם בשבעה באוקטובר ושופט
16 אותו כ"רוצח" ביוזעין של אזרחים ישראלים וכ"פושע מלחמה". עוד זה לא בוחל בהדבקת
17 הכינוי "יוזעין-נאצים" לחיילי צה"ל, וזה בא ומטיח בו כי הוא "קאפו". עוד זה משחיר פעיל
18 במחנה הפוליטי הנגדי כ"סוכן כאוס", "שונא יהודים", "אנטי דתי", "ממתועבי קפלן", "מסוכן
19 לישראל", אחראי לשבעה באוקטובר ואחד שרואה בישראלים כ"אויב של", וזה בא וקורא
20 לראש הממשלה "העברייך המרצח מקיסריה", לנשיא המדינה "ביזיון אחד גדול, חסר עמוד
21 שדרה ומשת"פ של העברייך מקיסריה", ולחלקים מהמחנה הפוליטי הנגדי "חמאס יהודה",
22 כאלה שמבקשים להשמיד את המדינה ושיש "להיפרד ולתת להם להשמיד את עצמם".
- 23
- 24 11. הרוח הפסקנית שנשבה מתשובותיו של התובע לגבי פרסומיו במהלך עדותו בבית המשפט
25 נשאה זלזלים של בעלות עודפת על האמת, על הידע, ועל הערכים הנכונים. תחילה השיב
26 הלה לבא כוחו כי – "אני משתמש בסגנון חריף אבל מאחר ואני איש של אמת אז אני מודא
27 שכל מה שאני אומר הוא מחובר למציאות ולאמת" נראו עמ' 5 לתמליל עדותו, שורות 34-
28 35], ואזי ניהל את הפולמוסים הבאים עם בא כוח הנתבע:
- 29
- 30 "עוה"ד אוחנה: אתה חושב שביקורת כלפי אנשי ציבור וכלפי פוליטיקאים ואנשי
31 ציבור כלפי הכלל, טענת שאתה משתמש בשפה מאוד חריפה.
- 32 העד, מר ברוק: אכן.
- 33 עוה"ד אוחנה: הביקורת שלך היא לגיטימית כלפי אנשי הציבור והפוליטיקאי
34 אתה חושב שזה לגיטימי?
- 35 העד, מר ברוק: לגמרי"

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

1 [ראו עמ' 11 לתמליל, שורות 5-10].

2

3 "עוה"ד אוחנה: אוקיי בסדר. האם גם הפרסומים שפרסמת כנגד צבא ההגנה

4 לישראל, בכירים בצבא הגנה ישראל בדרגות שונות האם הם גם

5 לגיטימיים?

6 העד, מר ברוק: אני מבין בצבא יותר מהרבה מאוד אנשים אחרים בחדר הזה.

7 עוה"ד אוחנה: אני שאלתי אותך אם הם לגיטימיים כן או לא?

8 העד, מר ברוק: הם לגיטימיים כן.

9 עוה"ד אוחנה: תודה. אני רוצה להראות לך את הפרסום שלך עוד רגע. פרסום

10 שלך בעמוד הפייסבוק, זה צורף אדוני כנספח ג 10 לכתב הגנה

11 מה-11 במרץ, אתה יכול להקריא מה רשום פה?

12 העד, מר ברוק: תת אלוף ברק חירם רצח אזרחים בבארי ועכשיו מסתבר שהוא

13 רוצח והורס גם בעזה. הצבא הישראלי בנפילה חופשית ומוסרית.

14 עוה"ד אוחנה: או קיי ואני מראה לך את נספח ג 19 אדוני מ-25/12/2023. אתה

15 רוצה שאני אקריא?

16 העד, מר ברוק: כן.

17 עוה"ד אוחנה: לקרוא לשמוע ולהזדעזע. תת אלוף חירם נתן בידיעה מלאה

18 פקודה לרצוח ישראלי עם טנק בבארי, רצח ונשאר בחיים וממשיך

19 להתבשם במיץ של עצמו. תחקיר צה"ל קבע.

20 עו"ד להמן: תמשיכי עד הסוף זה חשוב למה שהוא כתב להמשך.

21 עוה"ד אוחנה: רצח ונשאר בחיים והוא ממשיך להתבשם במיץ של עצמו ואז הוא

22 אומר שהממשלה לא נותנת לצבא לפעול בחופשיות. היכן בן

23 גוריון שהדיח את הקצין הכי טוב בצה"ל בזמנו אלוף משנה אורי

24 בן ארי על לכך שים עין להברחה של שק סוכר בנגב. הרמטכ"ל

25 שר הביטחון אלוף פיקוד הדרום כולכם עם דגל שחור מעל הראש

26 שלכם. לא הזכרתי את העברייני המרצח מקיסריה כי זה ברור. תת

27 אלוף חירם הוא פושע המלחמה, הרצי הלוי כישלון מחריד, הם

28 השקיעו אותנו בבובץ העזתי וגרמו למותם המיותר של מאות

29 חיילים ועשרות חטופים. הטרגדיות נערמות הטרורף משתולל

30 ואנחנו עדיין יושבים וחושבים על מה איך ולמה. הנשיא ביזיון

31 אחד גדול, חסר עמוד השדרה הוא משת"פ של העברייני מקיסריה,

32 התקשורת משקר ולא מספרת לנו באמת מה קרה בעזה באמת מה

33 קרה ב-07/10/2023. האם קראת את הדיווחים של התחקיר שעשו

34 על חירם לאחר מכן?

35 העד, מר ברוק: כן.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

- 1 וקבעו שהוא פעל בצורה מקצועית ומדויקת? עוה"ד אוחנה:
- 2 לא לא. העד, מר ברוק:
- 3 או קיי טוב אז כנראה שקראנו תחקירים שונים לחלוטין. אני יודעת עוה"ד אוחנה:
- 4 לקרוא מצוין. אתה יצאת, מדובר פה על איש צבא בדרגת תת אלוף
- 5 נכון? שפעל בצורה מורכבת, אני לא עכשיו מסוגרת, אתה כתבת
- 6 כאן פרסומים וקראת לו רוצח אמת?
- 7 הוא רוצח. העד, מר ברוק:
- 8 או קיי בסדר גמור. עוה"ד אוחנה:
- 9 הוא רצח 15 ישראלים למען הסדר הטוב. לא הרג. בכוונה תחילה. העד, מר ברוק:
- 10 מר ברוק הרגע טענת ואמרת שגם חייל מהיחידה שלך ירה בטעות עוה"ד אוחנה:
- 11 והרג חיילים באופן מצער, אתה לא נתת את ההוראה טענת אבל
- 12 לקחת על כך אחריות נכון?
- 13 כן. העד, מר ברוק:
- 14 מה אתה יכול להגיד לי מה ההבדל בינך לבין חירם? עוה"ד אוחנה:
- 15 אלוהים איזה מין שאלה זאת? איזה מין שאלה? כן אני אגיד לך העד, מר ברוק:
- 16 מה. הוא היה שמה, ידע שיש שמה 15 ישראלים, ניגש אל המפקד
- 17 היחידה אחרת ואמר לו חכה, הוא אמר אין לי זמן לחכות ואמר
- 18 לשלוח טנק ולירות על ה-15 חיילים הישראלים האלה והרג אותם.
- 19 אני הייתי במלחמה או קיי (מדברים ביחד) לא זה לא הייתה
- 20 מלחמה היה קרב סליחה היה קרב, הוא ישב שם והיה יכול
- 21 לחכות. מה את משווה בכלל? זה בשר וחלב
- 22 [ראו עמ' 11-13 לתמליל].
- 23
- 24 הנתבע והחברים שלו או קיי. בסדר טוב רגע אני רוצה לשאול עוה"ד אוחנה:
- 25 אותך עוד משהו בבקשה, האם אתה חושב שלך מותר לפעול ולזכר
- 26 כלפי דמויות ציבוריות ופוליטיות בכל לשון ובכל דרך?
- 27 לא. העד, מר ברוק:
- 28 אדוני יש עדות סברה האם אתה חושב. עו"ד להמן:
- 29 אני אתקן את עצמי. אני אמרתי אם אתה חושב שלך מותר. עוה"ד אוחנה:
- 30 לך מותר, היא לא שואלת אותו באופן. כב' הש' חסדיאל:
- 31 לא. העד, מר ברוק:
- 32 האם פעלת במסגרת חופש הביטוי? עוה"ד אוחנה:
- 33 אני חושב שכן. העד, מר ברוק:
- 34 חושב שכן בסדר גמור. אז אתה האם נכון שאתה בעצם מאמין עוה"ד אוחנה:
- 35 וחושב שאתה בעצם מבקש מבית המשפט לפסוק כאן לטובתך בגין

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

1	לכאורה לכאורה כן הוצאת דיבה ולשון הרע כנגד הנתבע, כשאתה	
2	בעצמך מבצע ללא בוושה ואתה גם עומד כאן ואתה אומר אני	
3	משתמש בביקורת חריפה ובשפה בוטה ובעצם אומר שאתה לא	
4	עומד בסטנדרט שאתה דורש?	
5	לא אמרתי את זה.	העד, מר ברוק:
6	לא אמרת את זה?	עוה"ד אוחנה:
7	לא.	העד, מר ברוק:
8	אז אתה מאמין שבעצם אתה פועל בסדר, כל הדברים שאתה כתבת	עוה"ד אוחנה:
9	כאן, שימוש במילים כמו רוצח, משיחיסטים, דתיים הם עלוקות,	
10	צריכים להוציא אותם מהמדינה, טענת שזה הציונות.	
11	לאיזה, איפה את מפנה?	עו"ד להמן:
12	בבקשה אני אגיד לך. עלוקות, הדתיים הם עלוקות שצריך להיפטר	עוה"ד אוחנה:
13	מהם, נספח ג נספח ג 1. כתבת שהממשלה הם פושעים אלילים	
14	פשיסטים רוצחים יודא נאצים, השתמשת גם במילה יודא נאצים,	
15	ברברית מסואבת, חיילי צה"ל הרגו ילדים, שתדע כל אם ערבייה	
16	פנית גם לרמטכ"ל באחד מהם. אני יכולה לעבור איתך אחד אחד.	
17	אתה רוצה לא בבקשה אני פשוט לא רוצה, כי אתה טענת שאנחנו	
18	מושכים פה יותר מדי את הזמן אבל אני אעבור איתך אחד אחד,	
19	הכל מופיע בכתב ההגנה. אז אני שואלת אותך שוב אתה טוען	
20	שכל השימוש שאתה השתמשת כאן במילים שהשתמשת,	
21	בפרסומים שפרסמת ובהם אתה מודה, מותר לך זה בסדר	
22	ולגיטימי?	
23	יש הבדל כאשר מישוהו תוקף אותי אישית וכאשר אני מתייחס	העד, מר ברוק:
24	לקבוצה למערכת וכו'. למעט ברק חירם אני את כל התקפות שאני	
25	עושה כן גם החריפות ביותר הם על המערכות למיניהם הם לא	
26	אישיות. ברק חירם אם היה רוצה היה מגיש (מדברים ביחד) ברק	
27	חירם אם היה רוצה היה מגיש נגדי כתב על הוצאת דיבה לצורך	
28	העניין עובדה שהוא לא הגיש, הלוואי והוא היה מגיש לצורך	
29	העניין אבל זה לא אישי. כל מה שאני טוען זה לא אישי. ואם יש	
30	מקום שזה אישי אז יכול להיות שנפלתי פה ושם אבל בגדול אני	
31	תוקף את המערכות והוא תקף אותי אישית.	
32	הדתיים זה מערכת?	עוה"ד אוחנה:
33	הדתיים זה קבוצה.	העד, מר ברוק:
34	כן. הם עלוקות זה לא אישי?	עוה"ד אוחנה:
35	לא זה לא אישי.	העד, מר ברוק:

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

- 1 עוה"ד אוחנה: לדעתך הם עלוקות?
 2 העד, מר ברוק: זה לא אישי.
 3 עוה"ד אוחנה: לדעתך עם עלוקות.
 4 העד, מר ברוק: חלק מהם כן.
 5 עוה"ד אוחנה: הציונות הדתית גם?
 6 העד, מר ברוק: הציונות הדתית זה אחד האסונות הכי גדולים. כן גם מה זה ציונות
 7 דתית? זה שאלה אחרת.
 8 עוה"ד אוחנה: או קיי בסדר.
 9 העד, מר ברוק: תאמיני לי שאני מתמצא בזה קצת יותר ממך"
 10 [ראו עמ' 14-15 לתמליל].
 11
 12 12. התובע הוא איש רב פעלים שביחס להווה העיד על עצמו – "כל מה שאני עושה הוא פוליטי"
 13 [ראו עמ' 6 לתמליל, שורה 28]. בהתאמה ובפרפרזה על אמרתו המפורסמת של ק' פון
 14 קלאוזוביץ ניתן היה להתרשם מהתנהלותו של התובע כי מבחינתו "התביעה אינה אלא
 15 המסך הפוליטיקה בתוספת אמצעים אחרים" [ראו "על המלחמה", 1832]. כל זאת בבבואת
 16 כלל המצוטט לעיל, ואחר שכאמור הניף בראש תביעתו את הדגל השחור של היות הנתבע
 17 "מתומכי ראש הממשלה בנימין נתניהו".
 18
 19 13. בפסק דין שפרסמתי אשתקד [ת"א 53573-01-23 יופי נ' שילה (2025)] שנסבעל תביעת לשון
 20 הרע בזירה החברתית-רשתית הפניתי לכך שלמרות שמקובל להתייחס לדיני לשון הרע
 21 כזירת מאבק בין שני יריבים נורמטיביים במשקל כבד – מצד אחד שמו הטוב וכבודו של
 22 אדם ומצד שני חופש הביטוי של אדם אחר, בשנים האחרונות התעצבה בפסיקה ההכרה
 23 בפעולתם המשחיתה של כוחות חזקים ומניעים זרים שפלשו לאותה זירה. סקרתי שם כיצד
 24 ביחס לכוחות כאמור שעושים שימוש לרעה בחוק לשון הרע כנשק השתקה כבר התייצבה
 25 גישת הפסיקה [ראו רע"א 1954-24 וקנין נ' קיבוץ ניר דוד - אגודה שיתופית (2025), להלן –
 26 "עניין וקנין"] ברם ביחס לשיח הדיגיטלי מתנדנדת הפסיקה כבר שנים, כמו הייתה מתאגרף
 27 מסוחרר שאינו עומד בשטף המהלומות של גורמים מהירים כפרפר ועוקצים כדבורה,
 28 וכשפתו של בית המשפט העליון עצמו בפסק דינו בעניין וקנין – "המציאות מקדימה את
 29 המשפט במספר צעדים", וכיצד רק בחלוף כ-16 שנים מאותה התלהבות בתולית שהפגין בית
 30 המשפט העליון כאשר דימה כי "האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה",
 31 ו"אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון השוויון" [ראו רע"א 4447-07 מור נ' ברק
 32 אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ (2009), וכמה שנים אחר
 33 ההתפכחות לפיה "במקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא
 34 הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח" [ראו רע"א 1688-18

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

1 סרנה נ' נתניהו (2018), ואחר הניסיון לצייר מחדש את תמונת מאמצי האיזון כ"מאמץ
2 פרשני, שנועד לגשר על "פער הדורות" [ראו רע"א 1239-19 שאל נ' חברת נידלי תקשורת
3 בע"מ (2019), להלן – "עניין נידלי"], הופיעה בפסיקת בית המשפט העליון התייחסות
4 ראשונית מרומזת לכך שיכול ו"פער הדורות" אינו נובע רק מהענקה למיליארדי בני אדם
5 של כלי פרסום המוני שבעבר היו מוחזקים בידי יחידים או מהענקה של כיכר השוק
6 הרומנטית למרחב דיגיטלי, אלא גם ממתן כוח אדיר בידי גורמים המעוניינים בכך להנדס
7 באמצעות האלגוריתם של הכלים הללו את אופי השיח למטרותיהם המסחריות או
8 הפוליטיות, וזאת באופנים המעלים ספק רב האם מגמות מתגברות אלה של החצנה
9 והקצנה הן אכן ביטוי אוטונומי פרטי של האדם הגולש [ראו עניין וקנין, עמ' 39-40].

10
11 14. במפנה השנה עוד קפיצות בינה טכנולוגיות, משפטיות וחברתיות – את פסק הדין הזה
12 מגיחה בינה מלאכותית תחת צלם תוכנת "צ'ט המשפט" שהוכנסה לשימוש אצל כלל שופטי
13 ישראל לאחרונה, ומי ישור את אחריתם של האתגרים המשפטיים שעשויה ככלל בינה
14 מלאכותית להציב, ובתביעות לשון הרע שנידונות בימים אלה ניתן לזהות סממנים של
15 תביעות שראוי לכוונתן "תביעות השפעה". אלו, להבדיל מ"תביעות השתקה", אינן חותרות
16 להחרשת העניין. המניע הראשוני להן אינו השגת תרופה משפטית אלא הון תקשורתי או
17 פוליטי, בדרך זו או אחרת. יש מהן שמסתפקות בפרסום עצם הגשת התביעה ומזניחות את
18 ניהול ההליך עצמו באשר לא אצה הדרך לעומד מאחוריהן לברר את האמת, להתייצב על
19 דוכן העדים ולהיחקר. יש מהן שהופכות את ההליך המשפטי כולו לבמת השפעה
20 תקשורתית-פוליטית לפי התורה לעיל של "המשך הפוליטיקה בתוספת אמצעים אחרים".
21 ברובן מוקרבת אש זרה על מזבח המשפט ומלובה הסכסוך למטרה החורגת מעניינו הפרטי
22 של הנתבע הספציפי. כך, תחת הרציונל המדריך תובע רגיל לניהול מהיר ויעיל של ההליך
23 ולהשגת ניצחון דיוני מקרין על ההליך רציונל של win-win situation לפיו לא זו בלבד שעצם
24 הגשת התביעה לבדה או ניהול ההליך משיאים רווחים לבר משפטיים, אלא אף ניתן לתמרן
25 הפסד משפטי בו לצרכים אלה.

26
27 15. דומני שהחשש מפני "הצפת בתי המשפט" בתביעות לשון הרע [ראו עניין נידלי] התממש,
28 והמציאות המקדימה את בית משפט [ראו עניין וקנין] מחייבת אותו לשמור על ערנות
29 דיונית, חברתית וטכנולוגית ולהמשיך ולפתח את המשפט גם במצבים שתוארו כך:

30 I'm pushing an elephant up the stairs

31 I'm tossing out punchlines

32 That were never there

33 [P. Buck, M. Mills, M. Stipe – כתבו (1999), REM, "The Great Beyond"].

34

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

16. כבר בשנת 1993, עוד טרם שהוסף לחוק הפיצוי ללא הוכחת נזק, וביחס לחיובו של מעוול על פי החוק בתשלום "פיצוי מוגבר" בעל "אופי עונשי" לתכלית "חינוכית והרתעתית כללית", בדומה לתכליות מסלול הפיצוי ללא הוכחת נזק, סייג בית המשפט העליון ביחס לתובע כי "בטרם יזכה אותו בפיצוי מוגבר צריך בית המשפט להיווכח שהוא עצמו חף מן האשם שבעטיו צפוי הפוגע להיענש" [ראו ע"א 1370-91 משעור נ' חביבי, פ"ד מז (1), 535].
17. בשנת 2004, בעידן התקשורת המודפסת, שהוא בבחינת פרה-היסטוריה למתואר לעיל, דימה כב' השופט סולברג בשבתו בבית משפט השלום את "מי שידו על המקלדת קלה בייחוס האשמות קשות על זולתו" כ"מעיד על עצמו, על חוסנו, על כך שעוצמת הפגיעה ברגשותיו איננה בלתי-נסבלת" [ראו ת"א 7374-02 כהן נ' אולמרט (2004)].
18. בשנה שלאחריה הבדילה כב' השופט ע' ברון, בשבתה בבית המשפט המחוזי, את דינו של "תובע, אשר עומד פעם אחר פעם על זכותו להתבטא בלשון בוטה ולהשתמש בביטויים שנויים במחלוקת" [ראו ת"א 2313-00 פרופ' מ' צימרמן נ' ידיעות תקשורת בע"מ (2005)].
19. שנים רבות לאחר מכן, אך מן הבחינה הטכנולוגית-חברתית עדיין שנות דור לפני דהאיטא, צייר חברי כב' השופט ע' יריב, בשבתו בבית המשפט השלום בתל אביב, על יסוד אותה אבחנה של כב' השופט ברון כי "אחר שחלק מתפקידו של הליך לפי חוק איסור לשון הרע הוא להעביר מסר הנוגע לאופן ניהולו של השיח הציבורי, אני סבור שיש קושי בכך שאדם המתבטא כלפי אחרים באופן מסוים יקבל פיצוי על כך שאדם אחר התבטא כלפיו באותה דרך בדיוק" [ראו ת"א 13429-05-21 נתניהו נ' אולמרט (2022)].
20. באותו שנה שאבה חברתי כב' השופטת א' בוסני, בתוארה אז, מאותו מעיין את דחיית תביעתו של "תובע שבאופן שיטתי מתבטא באופן פוגעני מביש ומזלזל כלפי אוכלוסיות שלמות" [ראו ת"א 11536-09-19 חצרוני נ' שידורי קשת בע"מ (2022)].
21. באספקלריה פסיקתית זו ונוכח המתואר בסעיפים 9-15 לעיל, מתבקשת המסקנה כי מי שנעשה לו כהיתר להשחית את לשונו הציבורית כלפי אנשים וכלפי ציבורים עד שתהא "בוטה כמדקרות חרב" [ראו משלי יב', יח'] ועד שנהיו בעיניו פצעייהם מכך כדמים נפסדים באהבתו את דעותיו, את ערכיו, ואת תבונתו, אינו מניח בעידן הזה בפני בית המשפט אינטרס ציבורי מוצדק להתערבותו ולהפעלת אותה סמכות שבשיקול דעת של מסלול הפיצוי ללא הוכחת נזק.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 33406-02-24 ברוק נ' דהן

תיק חיצוני:

22. לשון אחר – מי שאינו נרתע משימוש בחלל הטכנולוגי-חברתי ההולך ומתרחב לצורך פרסומים מבישים כלפי הזולת וגורס שהם מצויים בגבולות המותרים של חופש הביטוי, מנוע מלשמש כסנדק הדיוני של החינוך וההרתעה הנחוצים למאבק המשפטי-ציבורי על הגנת השם הטוב, ותרופת עניינו תהא – "אסיא אסי חגרתך" [מדרש בראשית רבה, כג', ד'].
5

23. ער אני לאפשרות בצקלון הפסיקה מימי קדם, ועל יסוד המשפט המקובל האנגלי, לפסוק במקרים שכאלה "פיצויים לבוז" (contemptuous damages), ברם גם לעניין זה מקובלת עלי הגישה העדכנית שהובעה בפרשת בר כוכבא ולפיה – "סך זה ביטא, בגובהו האפסי, בעיקר את סלידתו של בית המשפט מעצם הבאת העניין לפתחו"..."לטעמי, עצם שמו של המונח השמור לפיצויים מעין אלה – "פיצויים לבוז" – ברקע של עיסוק בענייני לשון הרע, שתכליתם שמירה על הכבוד, צורם. ושמה, אחר שהותיר המחוקק בידי בית המשפט את האפשרות להימנע מפיצוי, יהיה השימוש בכלי ההימנעות מכל פיצוי עדיף מפיצויי הבוז".
בזאת תיענה גם אותה קריאת שידוד של כבי' השופט נ' הנדל בפסק דינו בדנ"א 2121-12 פלוני נ' דיין אורבך (2014) לפיה "הגיעה העת לפתח כללים לקראת שיטה ישראלית עצמאית בנושא" [ראו גם רע"א 6557-20 ערוך 10 החדש בע"מ נ' שרת התרבות והספורט (2024)].
16

24. משבסיכומי זנח התובע את טענותיו ואת סעדיזו לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הרי שאין צורך בעריכת ניתוח דומה גם ביחס לתכליות החוק האמור וליישומן.
19

סוף דבר, הכל נשמע:

25. במכלול האמור לעיל נדחית התביעה. בשים לב לאופי פרסומיהם לא מצאתי לנכון לזכות מי מהצדדים בהוצאות משפט.
23

ניתן היום, כ"ב תמוז תשפ"ו, 07 יולי 2026, בהעדר הצדדים.

יאיר חסדיאל, שופט

26
27